

Ogólnopolska konferencja naukowa

Uchodźcy i migranci w Polsce – wyzwania społeczno-kulturowe, pedagogiczne, etyczne

17 marca 2016

Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie

Ramowy program konferencji

od 8.30	Rejestracja uczestników
9.00 – 9.30	Uroczyste otwarcie obrad
9.30 – 11.30	Obrady plenarne
11.30 – 12.00	Przerwa kawowa
12.00 – 13.45	Obrady w sekcjach cz. I: sekcja socjologiczna, pedagogiczna, psychologiczna
13.45 – 14.45	Obiad w restauracji „Dyplomacja Lunch Bar”
14.45 – 17.00	Obrady w sekcjach cz. II: sekcja socjologiczna, pedagogiczna, etyczna
17.00 – 17.15	Przerwa kawowa
17.15 – 18.30	Dyskusja panelowa pt. pt. Uchodźcy i migranci w Polsce – diagnoza sytuacji, szans i zagrożeń
18.30	Uroczyste zakończenie konferencji

PATRONI

Organizatorzy konferencji

Instytut Filozofii i Socjologii oraz Katedra UNESCO im. Janusza Korczaka
Interdyscyplinarnych Studiów nad Rozwojem i Dobrostanem Dziecka
Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie

Komitety Naukowy Konferencji

Prof. zw. dr hab. Adam Frączek

Prof. zw. dr hab. Stefan Kwiatkowski

Prof. zw. dr hab. Jerzy Nikitorowicz

Prof. zw. dr hab. Renata Siemieńska-Żochowska

Prof. zw. dr hab. Elżbieta Tarkowska

Dr hab. prof. APS Helena Ciężela

Dr hab. prof. APS Barbara Pasamonik

Dr hab. prof. APS Barbara Weigl

Dr Urszula Markowska-Manista

Dr Paweł Bernat

Komitet Organizacyjny

Dr hab. prof. APS Barbara Pasamonik (przewodnicząca komitetu)

Dr Urszula Markowska-Manista (v-ce przewodnicząca)

Dr Piotr Rosół (sekretarz konferencji)

Aleksandra Mazurek (sekretarz konferencji)

Ogólnopolska konferencja naukowa

**Uchodźcy i migranci w Polsce –
wyzwania społeczno-kulturowe, pedagogiczne, etyczne**
17 marca 2016, Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie

PROGRAM KONFERENCJI

od 8.30 Rejestracja uczestników (przy auli B)

9.00 – 9.30 Uroczyste otwarcie obrad (aula B)

Jego Magnificencja Rektor Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie, **dr hab. prof. APS Jan Łaszczyk**

Prof. zw. dr hab. Stefan Kwiatkowski, Prorektor ds. Nauki Akademii Pedagogiki Specjalnej

Prof. zw. dr hab. Adam Frączek, Katedra UNESCO im. Janusza Korczaka

Prof. zw. dr hab. Sławomir Ratajski, Polski Komitet ds. UNESCO

Pan Marcin Sośniak, Naczelnik Wydziału Praw Migrantów i Mniejszości Narodowych w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich.

Pani Martyna Cichocka – Michalak, Biuro Rzecznika Praw Dziecka, Dyrektor Dziecięcego Telefonu Zaufania.

9.30 – 11.30 Obrady plenarne (aula B)

Dr Katarzyna Andrejuk, IFIS PAN – *Postawy wobec uchodźców w Polsce – czy różni się od innych społeczeństw europejskich? Analiza rezultatów Europejskiego Sondażu Społecznego.*

Dr Ilona Matysiak, APS – *Mniejszość wobec dominacji większości: "gry tożsamościowe" w doświadczeniach trzech pokoleń Białorusinów i Ukraińców w Polsce.*

Dr hab. Barbara Weigl, APS – *Uchodźcy bez statusu. Imigranci romscy w Polsce.*

Dr Ziad Abou Saleh, Uniwersytet SWPS we Wrocławiu – *Identyfikacja kulturowa pokoleń post-imigracyjnych – młodzież pochodzenia arabskiego w wybranych krajach Europy Zachodniej.*

Dr hab. Krystyna M. Błęszyńska, SGGW; **dr Mariola Bałowska**, Akademia Humanistyczna w Pułtusku – *Uczeń cudzoziemski w polskiej szkole.*

Dr hab. Anna Drabarek, AON, APS – *Etyczne aspekty praw człowieka wobec kryzysu migracyjnego w Europie.*

11.30 – 12.00 Przerwa kawowa

12.00 – 13.45 Obrady w sekcjach cz. I

Sekcja socjologiczna – prowadzenie: **dr hab. Barbara Pasamonik** (aula B)

Dr hab. Barbara Cieślińska, Uniwersytet w Białymstoku – *Społeczno-kulturowe podłoże dystansu wobec uchodźców.*

Dr hab. Adam Bobryk, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach – *Postawy Polaków wobec uchodźców w świetle publikacji „Gazety Wyborczej” i „Naszego Dziennika”.*

Dr Marta Cobel-Tokarska, APS – *O tożsamości Europy Środkowej w obliczu kryzysu uchodźczego.*

Dr Piotr Wiench, SGGW – *Geografia otwartości. Polskie społeczności lokalne wobec imigrantów.*

Mgr Aleksandra Gancarz, Uniwersytet Śląski – *„Chcemy repatrianta, nie imigranta” - o przesunięciu granicy między Swój i Obcy.*

Dr Dagmara Woźniakowska-Fajst, Instytut Nauk Prawnych PAN – *Cudzoziemcy jako sprawcy przestępstwa zgwałcenia w świetle badań kryminologicznych.*

Sekcja pedagogiczna – prowadzenie: **dr Urszula Markowska-Manista** (sala 3090)

Dr hab. Jerzy Szmagałski, APS – *Praca socjalna z uchodźcami. Założenia i modele praktyki.*

Dr Emilia Śmiechowska-Petrovskij, UKSW – *Program kształcenia nauczycieli w zakresie wspierania uczniów z trudnościami adaptacyjnymi (uchodźców, cudzoziemców, reemigrantów) – założenia i ewaluacja.*

Dr Ewa Kopeć, Uczelnia Warszawska im. M. Skłodowskiej-Curie – *Rola wartości w wychowaniu dzieci uchodźców w Polsce.*

Dr Joanna Stepaniuk, Szkoła Podstawowa nr 109 w Warszawie – *Uczeń „odmienny kulturowo” w klasie — problem czy wyzwanie edukacyjne?*

Dr Magdalena Kawa, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie /
Stowarzyszenie Dla Ziemi – *Dzieci cudzoziemskie w polskich szkołach – przykłady działań integracyjnych w wybranych szkołach na Lubelszczyźnie.*

Dr Edyta Januszewska, dr Urszula Markowska-Manista, APS – *Przyjmowanie uchodźców i imigrantów do Polski w narracjach studentów APS i nauczycieli szkół warszawskich - refleksje z badań.*

Sekcja psychologiczna – prowadzenie: dr Magdalena Rowicka (sala 3094)

Dr hab. Katarzyna Prot-Klinger, APS – *Trauma indywidualna, trauma zbiorowa.*

Dr Anna Zajenkowska, APS – *Kozetka dla Polski czy Polska na Polaków - analityczno-grupowe spojrzenie na polskość.*

Mgr Joanna Durlik, mgr Joanna Grzymała-Moszczyńska, prof. dr hab. Halina Grzymała-Moszczyńska, Paulina Szydłowska, UJ – *(Nie)łatwe powroty do domu – wyzwania związane z reemigracją dzieci i młodzieży.*

Dr Marzena Piłat, Towarzystwo Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej w Lublinie – *Uchodźca czy migrant ekonomiczny? Rola diagnozy psychologicznej w weryfikacji wiarygodności azylantów.*

Mgr Dagmara Maria Boruc, APS – *TO NIE SĄ „NASI”- rola mechanizmów psychologicznych w powstawaniu uprzedzeń i stereotypów w odniesieniu do emigrantów.*

Dr Magdalena Rowicka, APS – *Czynniki psychologiczne w procesie readaptacji cudzoziemców.*

13.45 – 14.45 Obiad w restauracji „Dyplomacja Lunch Bar”

14.45 – 17.00 Obrady w sekcjach cz. II

Sekcja socjologiczna – prowadzenie: dr Marta Cobel-Tokarska (sala 3090)

Dr Magdalena Ickiewicz-Sawicka, Politechnika Białostocka – *„Biała siła, czarna pamięć” – podlaski tygiel kulturowy w historycznej i współczesnej konfrontacji spotkania z innym, obcym.*

Dr Ewa Sowa-Behtane, Akademia Ignatianum w Krakowie – *Wzory adaptacji migrantów tworzących binacjonalne związki małżeńskie z obywatelami Polski.*

Dr Katarzyna Kość-Ryżko, Ośrodek Etnologii i Antropologii Kulturowej IAE PAN – *"Dziś prawdziwych Czeczenów już nie ma ?". Socjalizacja i tożsamość młodych uchodźców z Kaukazu w warunkach obcości kulturowej.*

Dr Wojciech Goszczyński, Uniwersytet Mikołaja Kopernika – *Lokalne systemy (dez)integracji: uchodźcy w społecznościach lokalnych.*

Dr Roland Łukasiewicz, Wyższa Szkoła Menedżerska w Warszawie – *Turcy w Warszawie – charakterystyka diaspory oraz wzory adaptacji: inkluzja czy ekskluzja.*

Mgr Mustafa Switat, ISNS UW/Katedra Arabistyki UW – *Polska polityka integracyjna w świetle badań na arabską diasporą w Polsce.*

Dr Magdalena El Ghamari, Uniwersytet w Białymstoku – *Rola kultury i religii w procesie integracji imigrantów.*

Dr hab. Barbara Pasamonik, APS – *Kulturowy, społeczny i ekonomiczny wymiar integracji europejskich muzułmanów: wzajemne oddziaływania.*

Sekcja pedagogiczna – prowadzenie: dr Marta Krasuska-Betiuk (aula B)

Dr Magdalena Bergmann, Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy – *Problematyka migracyjna w polskiej edukacji globalnej i rozwojowej.*

Dr Ewa Pogorzała, Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej/PWSZ w Zamościu – *Nauczanie języka polskiego dzieci cudzoziemskich w systemie edukacji formalnej w Polsce.*

Dr Justyna Budzińska, dr hab. Maciej Michalski, dr hab. Izabela Skórzyńska, UAM – *Historie Innego? Międzykulturowy wymiar szkolnej narracji historycznej w świetle wyników badań jakościowych polskich podręczników do nauczania/uczenia się historii (historia, historia i społeczeństwo, plastyka).*

Dr Marta Krasuska-Betiuk, APS – *(Nie) obcy język polski. O możliwościach transferu doświadczeń nauczycieli języka polskiego w świecie do edukacji dzieci w Polsce.*

Mgr Ewelina Zalewska-Saeed, APS – *Sytuacja wychowawcza i edukacyjna dzieci uchodźców w Polsce.*

Mgr Aneta Jesionek-Khadka, Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie – *Budowanie wizerunku uchodźcy i migranta w świadomości dzieci i młodzieży.*

Mgr Oksana Kotormus, APS – *Pedagogiczne aspekty pracy z dziećmi cudzoziemskimi w monokulturowej szkole.*

Mgr Barbara Kowalczyk, APS - *Przygotowanie osób pomagających migrantom i uchodźcom –implikacje z badań nad motywacją do pomagania cudzoziemcom.*

Sekcja etyczna – prowadzenie: dr hab. Helena Ciążela (sala 3094)

Dr hab. Helena Ciążela, APS – *Status uchodźcy w perspektywie etyki odpowiedzialności globalnej.*

Dr Joanna Kluczyńska, Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie – *Stosunek do uchodźców w świetle etyki biblijnej.*

Dr Justyna Melonowska, APS – *Wątpienie jako dziękczynienie. Dylematy etyki chrześcijańskiej wobec współczesnej europejskiej kwestii uchodźczo-migracyjnej.*

Dr Katarzyna Winiecka, Uniwersytet w Białymstoku – *Panika moralna i syndrom Nagasaki w obliczu przybycia uchodźców do Polski a konsekwencje społeczne.*

Dr Paweł Bernat, APS – *Etyka i moralność w świecie islamu - wybrane zagadnienia.*

Dr Jarosław Korczak, APS – *Próba analizy postrzegania środowiska imigrantów oraz polityki imigranckiej oczami użytkowników portalu Sadistic.pl.*

Dr hab. Andrzej Ciążela, APS – *Problem stosunku do uchodźców w Polsce z perspektywy debaty o multikulturalizmie.*

17.00 – 17.15 Przerwa kawowa

17.15 – 18.30 Dyskusja panelowa pt. Uchodźcy i migranci w Polsce – diagnoza sytuacji, szans i zagrożeń – prowadzenie: dr hab. Barbara Pasamonik, dr Urszula Markowska-Manista (aula B)

W dyskusji wezmą udział: prof. Barbara Malak-Minkiewicz (International Association for the Evaluation of Educational Achievement), prof. Janusz Grzelak (APS), dr Ewa Dąbrowa (APS), Rafał Baczyński-Sielaczek (Instytut Spraw Publicznych), Agnieszka Kozakoszczak (Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej, Dominik Wach (Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie; Fundacja LiTut).

18.30 Uroczyste zakończenie konferencji

Wystawa „Exilium - Wskażcie nam drogę gorzkiego wygnania”

Wydarzeniem towarzyszącym konferencji „Uchodźcy i migranci w Polsce – wyzwania społeczno-kulturowe, pedagogiczne, etyczne” jest wystawa Exilium. Projekt Marty Bogdańskiej stanowi próbę spojrzenia na los uchodźców i uchodźczyń przez pryzmat losu pojedynczej osoby. Fotografka odwiedziła Syryjki i Syryjczyków przebywających w Libanie, by uwiecznić to, co udało im się zabrać ze sobą w chwili ucieczki. Pytanie o przedmiot z kraju rodzinnego odwraca skostniałą, często krzywdzącą narrację. Pozwala poznać historię milionów osób na uchodźstwie na świecie uwzględniając ich jednostkowość i indywidualne doświadczenie.

Tworząc Exilium nie chciałam uprzedmiotawiać bohaterów zamykając ich życia w tabelach danych, stosach dokumentów, milionach raportów. Jako istoty ludzkie, jak powiedziała by Jean-Paul Sartre, mamy skłonność do uprzedmiotawiania innych. Musimy częściej zdawać sobie sprawę z tego, że sam akt opowiadania o innej osobie może stać się krzywdzący i uprzedmiotawiający. Staralam się przekazać ten ułamek opowieści, której wiele osób nie chce znać. Jednak, moim zdaniem, tylko nasza umiejętność słuchania, może uratować nas przed zalewem często mylnych, populistycznych lub wręcz fałszywych stwierdzeń na temat uchodźców [Marta Bogdańska].

Powstały zbiór trzydziestu portretów zaprasza do refleksji nad problematyką migracji, ich przyczynami i naszą odpowiedzialnością na związane z nimi globalne wyzwania. Europa musi stawić czoła zarówno humanitarnym kryzysom, jak też wewnętrznym nacjonalizmom i rosnącej ksenofobii. Elity polityczne, społeczeństwo obywatelskie i media ponoszą odpowiedzialność za wypracowywanie długofalowych rozwiązań, upowszechnianie ich w debacie publicznej oraz ochronę i poszanowanie praw człowieka, otwartości i różnorodności. A każdy i każda z nas ma wpływ na ten proces.

[Fundacja im. Heinricha Bölla](#), która wspierała projekt, ma nadzieję, że wystawa Exilium Marty Bogdańskiej będzie krokiem ku lepszemu zrozumieniu sytuacji uchodźczyń i uchodźców oraz impulsem do reagowania na ich cierpienie.